
Yhteiskuntavastuuraportointi Suositus Oulun kaupungin tytäryhtiöille

Omistajaohjaus – Oulun kaupunki 1.6.2020

OULU

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Yhteiskuntavastuun raportoinnin periaatteet	5
2.1. Olennaisuus	5
2.2. Sidosryhmät	5
2.3. Kestävä kehitys	6
2.4. Laajuus ja kattavuus	6
2.5. Laatu	6
2.6. Rajaus	7
3. Yhteiskuntavastuun raportoinnin sisältö	8
3.1. Perustiedot	9
3.2. Ympäristövastuu	10
3.3. Sosiaalinen vastuu	11
3.4. Hyvä hallintotapa ja taloudellinen vastuu	12

1. Johdanto

Kestävään kehitykseen liittyvät odotukset ovat kasvaneet eri sidosryhmissä huomattavasti viime vuosina. Odotuksena on, että yhteiskunnan eri toimijat – kuten valtion ministeriöt ja virastot, kaupungit ja kunnat tytäryhtiöineen, yritykset, säätiöt ja yhdistykset – huomioivat kestävää kehitystä toiminnassaan. Näin toimittaessa konkretisoituvat kansainväliset kestävän kehityksen tavoitteet, joihin Suomikin on sitoutunut. Edellä mainittujen toimijoiden eri sidosryhmien – kuten asiakkaiden, omistajien ja sijoittajien – odotukset kestävän kehityksen huomioimiseksi näyttävät olevan kasvussa.

Oulun kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.1.2018 § 5 uudet Oulun kaupungin omistajapolitiiset linjaukset, joihin on sisällytetty tytäryhteisöille vaade yhteiskuntavastuun kantamisesta ja systemaattisesta hallinnasta. Yhtiökohtaisten tavoitteiden lisäksi linjauksiin on kirjattu seuraavasti: ”Konserniin kuuluvat yhteisöt kantavat yhteiskuntavastuunsa ja noudattavat niiden toimintaa ohjaavia lakeja ja määräyksiä. Oulun kaupungin tytäryhteisön tulee tunnistaa yhteiskuntavastuuseen kuuluvat osa-alueet, arvioida niiden tila ja kehittämistarpeet sekä luoda menettelyt yhteiskuntavastuun systemaattiseen hallintaan. Yhteiskuntavastuun osa-alueita ovat mm. taloudellinen vastuu, vastuu ympäristöstä ja sosiaalinen vastuu.”

Omistajaohjausryhmä on laatinut Oulun kaupungin tytäryhtiöiden yhteiskuntavastuun raportointia koskevan suosituksen, joka tukee yhtiöitä omistajapolitiisten linjausten toteuttamisessa ja yhteiskuntavastuuraportoinnin kehittämisessä. Suosituksen valmistelussa on ollut omistajaohjausryhmän lisäksi mukana tytäryhtiöiden edustajia ja KPMG Oy:n yhteiskuntavastuuraportoinnin asiantuntijoita.

Suosituksen valmistelussa on hyödynnetty sekä kansallisten että kansainvälisten tahojen työstämiä yhteiskuntavastuun raportoinnin ohjeita, jotta Oulun kaupungin tytäryhtiöiden raportointi kehittyi yleisten yhteiskuntavastuun raportoinnin käytäntöjen mukaisesti. Yhtiöt voivat hyödyntää yhteiskuntavastuun raportoinnin tueksi seuraavia tietolähteitä:

- [Työ- ja elinkeinoministeriön tietopaketti pienille ja keskisuurille yrityksille yritysvastuun raportoinnin ensi askeleista](#),
- [NSDAQ-pörssin ohje Pohjoismaiden ja Baltian markkinoille](#),
- Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) julkaisuihin perustuvat ohjeet, kuten [Kestävän kehityksen tavoitteisiin](#) liittyen,
- Global Report Initiative (GRI) julkaisemat materiaalit, kuten [GRI Standards](#) ja
- International Integrated Reporting Council (IIRC) julkaisemat materiaalit, kuten [The International <IR> Framework](#).

Yhteiskuntavastuuta koskevien asioiden raportoinnin avulla

- keskeiset sidosryhmät löytävät helposti tarvitsemansa yhteiskuntavastuun tiedot konkreettisessa muodossa,
- konkretisoidaan yritystoiminnan tuloksena syntyneitä lisäarvoja - esimerkiksi kaupunkilaisten tyytyväisyyttä elinympäristöönsä tai tarjolla oleviin palveluihin ja
- on mahdollista arvioida yritystoiminnan tilaa.

Lisäksi yhteiskuntavastuun raportointi on olennainen osa yhtiön mainetta ja sen rakentamista.

Yhteiskuntavastuu on huomioitu myös lainsäädännössä. Suomessa vuonna 2016 voimaan tullut kirjanpitolain luku 3 a ”Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista” edellyttää suuria, yleisen edun kannalta merkittäviä yhtiöitä raportoimaan yhteiskuntavastuustaan. Lakiuudistus pohjautuu Euroopan Unionin direktiiviin ja se koskee tällä hetkellä noin sataa suomalaista yhtiötä. Lain nähdään vaikuttavan epäsuorasti myös niihin yhtiöihin, joita varsinaiset velvoitteet eivät koske, muun muassa sidosryhmien tietoisuuden ja odotusten lisääntyessä.

Ensimmäinen omistajaohjauksen valmisteleva ”Yhteiskuntavastuu Oulun kaupungin tytäryhtiöissä” -raportti vietiin toimielinten (konsernijaosto, kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto) päätöksentekoon syksyllä 2019. Raportti pohjautuu tytäryhtiöiden yhteiskuntavastuuraportointiin.

Ensimmäisen yhteiskuntavastuuraportin laatimisen yhteydessä todettiin, että yhteiskuntavastuuasioiden systemaattista johtamista ja raportointia kehitetään edelleen niin omistajaohjauksessa kuin Oulun kaupungin tytäryhtiöissä. Tytäryhtiöiltä edellytetään yhteiskuntavastuuasioiden raportointia vuosittain joko erillisenä raporttina tai vuosikertomuksen yhteydessä. Lisäksi todettiin, että omistajaohjaus päivittää yhteiskuntavastuuasioiden raportointia koskevan suosituksen vuonna 2020 ja laatii yhteenvedon tytäryhtiöiden yhteiskuntavastuuasioiden tilasta seuraavan kerran vuonna 2021.

2. Yhteiskuntavastuun raportoinnin periaatteet

Yhteiskuntavastuun raportoinnin periaatteet ohjaavat yhtiön raportointiprosessia ja raportoinnin sisältöä yleisellä tasolla siten, että yhtiö huomioi kattavasti ja systemaattisesti yhteiskuntavastuun raportoimisen onnistumiseen vaikuttavia moninaisia seikkoja.

2.1. Olennaisuus

Olennaisuus tarkoittaa yhtiölle relevantteja yhteiskuntavastuun asioita. Esimerkiksi valmistavassa teollisuudessa erityisesti ympäristöasiat ovat usein olennaisia, kun taas hoiva-alan yrityksissä voivat sosiaaliset asiat korostua. Yhtiön kannattaa keskittyä raportoimaan toiminnalleen olennaisista yhteiskuntavastuun asioista. Yritystoiminnalle olennaiset asiat voi selvittää olennaisuusmäärittelyn avulla. Määrittelyssä havaittuja olennaisia teemoja tarkastellaan niiden vaikutusten merkittävyyden, yhtiön liiketoiminnan ja sidosryhmien näkökulmasta. Käytännössä olennaisuusmäärittely tehdään usein sidosryhmäkyselyn, haastattelujen, relevanttien materiaalien tarkastelun ja johdon työpajan pohjalta.

Kattava olennaisuuden määrittely huomioi ne ympäristö-, sosiaaliset ja taloudelliset seikat, jotka vaikuttavat yleisesti tunnustettuun kestäväen kehityksen tavoitteeseen *”varmistaa nykyhetken toimintaedellytykset vaarantamatta tulevien sukupolvien toimintaedellytyksiä”*. Nämä tekijät vaikuttavat usein merkittävällä tavalla myös yhtiön talouteen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä. Näin ollen ne ovat merkittäviä myös niiden omistajien ja sijoittajien kannalta, joille yrityksen taloudellinen tulos on tärkeä.

2.2. Sidoryhmät

Sidosryhmät ovat keskeisessä roolissa niin olennaisuusmäärittelyssä kuin varmistettaessa raportoinnin sisällön sopivuutta kohdeyleisölle. Hyödyntämällä taulukossa 1 esitettyä keikkua, yhtiö voi järjestelmällisesti huomioida tärkeimmät sidoryhmänsä ja niille merkittävimmät yhtiötä koskevat vastuullisuusasiat. Täytetyn taulukon voi sisällyttää myös julkaistuun yhteiskuntavastuuraporttiin.

Sidosryhmätarkastelun kautta yhtiö vastaa sidosryhmien odotuksiin siitä, mikä on asioiden hoidon hyvänä ja oikeana pidetty taso (tyypillisesti tällä tarkoitetaan lainsäädännön vaatimukset ylittäviä toimia). Eri sidoryhmät pitävät eri asioita olennaisina. Yksinkertaisena esimerkkinä voidaan ajatella tehtaan omistajia ja tehtaan lähetyvillä asuvia ihmisiä. Tehtaan lähellä asuvat ihmiset ovat kiinnostuneita omaan arkeen vaikuttavista seikoista, kuten haju- ja meluhaitoista sekä saasteista. Omistajille puolestaan on tärkeää, että yhtiön yhteiskuntavastuuseen liittyvät painopisteet ja toimet sopivat heidän vastuullisuuslinjauksiinsa ja tukevat yhtiön liiketoimintaa – odotuksena on arvon luominen.

Taulukko 1: Esimerkki sidoryhmätarkastelussa ja -raportoinnissa hyödynnettävästä kehikosta.

Yhtiön sidosryh- mät	Sidosryhmien tarpeet ja odotukset yhtiön toi- mintaa kohtaan	Yhtiön myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia sidosryhmiin	Yhtiön tavat huomioida (koh- tuullisissa määrin) sidosryh- mien tarpeet ja odotukset
	<i>Yhteiskuntavastuun näkö- kulmasta</i>	<i>Ympäristö-, sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia</i>	<i>Johtamis- ja menettelytavat sekä yhteistyö- ja tiedottamistavat jne.</i>
Henkilöstö	<i>[Esim.: Oikeudenmukai- nen ja ajantasainen palk- kaus, työhyvinvointi...]</i>	<i>[Esim.: Kilpailukykyiset palkkiot, henki- nen/fyysinen kuormittu- minen...]</i>	<i>[Esim. Palkkiojärjestelmät, var- haisen välittämisen malli...]</i>
Asiakkaat
Omistajat
Sijoittajat
Alihankkijat
Toimittajat
Paikallisyhteisöt (esim. toiminnan läheisyydessä olevat ryhmät)
Kansalaisjärjestöt
Yhteiskunta
Muut [mitkä?]

2.3. Kestävä kehitys

Yhteiskuntavastuun raportointi kuvaa yhtiön panostusta kestäväan kehitykseen. Raportointi voi myös sisältää näkökohtia liittyen niin sanottuihin megatrendeihin, jotka koskevat koko maailmaa. Yhtiö voi raportoida esimerkiksi, miten se huomioi ilmastonmuutosta, tasa-arvoa tai talouden vakautta toiminnassaan. Vähemmän raportoituja, mutta relevantteja megatrendejä ovat myös esimerkiksi biodiversiteetin väheneminen, kemikalisaatio, digitaalisaatio, kaupungistuminen ja väestönkasvu. Yhtiön on mahdollista määrittää sille keskeisiä kestäväan kehityksen megatrendejä osana olennaisuusmäärittelyä ja raportoida niitä soveltuvilta osin.

2.4. Laajuus ja kattavuus

Yhteiskuntavastuun olennaisiin asioihin pohjautuvat teemat ja tiedot on tärkeä esittää raportoinnissa sopivan laajuisina ja kattavina, jotta sidosryhmien on mahdollista sisäistää ja hyödyntää niitä. Sopiva laajuus ja kattavuus huomioivat yhteiskuntavastuun eri osa-alueet ja olennaisuuden sekä esimerkiksi toimiala- ja toimintaympäristökohtaiset erityispiirteet.

2.5. Laatu

Yhteiskuntavastuun raportoinnin laatua on mahdollista arvioida ja kehittää esimerkiksi seuraavista näkökulmista:

Tasapuolisuus: Raportointi antaa yhtiön toiminnasta totuudenmukaisen kuvan. Tämä saavutetaan siten, että raportointi kuvaa sekä yhtiön toiminnan myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia.

Vertailukelpoisuus: Yleisesti tunnettujen kuvausten ja mittareiden käyttö on suositeltavaa siksi, että ne tekevät yhtiön vertailtavuuden helpommaksi. Yhtiö voi myös tutustua muiden tahojen raportointiin sekä tunnettuihin ohjeistuksiin, ja saada siten tuntumaa muiden yhteiskuntavastuun raportoinnista. Raportoinnin teemat ja tiedot kannattaa valita, kerätä ja raportoida johdonmukaisesti. Raportoitujen tietojen esitystapa on sellainen, että sidosryhmät pystyvät analysoimaan yhtiön toimintaa tietyllä aikavälillä ja verrata raportoivaa tahoja muihin vastaaviin tahoihin.

Täsmällisyys: Täsmällinen ja yksityiskohtainen raportointi tukee helposti ymmärrettävää yhteiskuntaraportointia ja välttää väärinkäsityksiä sen tulkinnessa.

Oikea-aikaisuus: Oikea-aikaisuus tarkoittaa sekä raportoinnin säännöllisyyttä että raportoinnissa kuvattujen tietojen ajankohtaisuutta. Hyvä oikea-aikaisuuden periaate on se, että yhteiskuntavastuun raportointi tehdään säännöllisen aikataulun mukaisesti, siinä kuvatut tiedot ovat ajankohtaisia ja se on ajoissa sidosryhmien käytettävissä. Tyypillisesti yritykset valmistelevat yhteiskuntavastuun raportointinsa samanaikaisesti muun vuosiraportoinnin kanssa. Tämä mahdollistaa esimerkiksi sen, että yhteiskuntavastuuraportin lukijakunta voi tutustua siihen samanaikaisesti muun vuosiraportoinnin ohella. Yhteiskuntavastuun raportointi voi hyvin olla osa muuta raportointia (integroidun raportoinnin malli).

Selkeys: Raportointi kannattaa laatia siten, että aiheeseen perehtymätönkin lukija ymmärtää asian. Raportoitavia asioita voi perustella soveltuvilta osin ja kertoa niiden syy-seuraussuhteista. Tietojen on hyvä olla helposti sisäistettävissä muodossa.

Luotettavuus: Raportoinnin tietojen kerääminen, kirjaaminen, kokoaminen, analysointi ja julkaisu hoidetaan siten, että tieto on olennaista sekä laadukasta ja sen todentaminen on mahdollista. Myös raportoiva taho hyötyy tästä parempana riskienhallintana.

2.6. Rajaus

Yhtiö määrittää, minkä toimijoiden toimintaa raportointi kuvaa ja miten. Toimijoiksi luetetaan niin yhtiön sisäiset tahot (esim. osastot/yksiköt) kuin ulkopuoliset sidosryhmät (esim. epäsuorat toimittajat). Lähtökohtaisesti raportointirajojen puitteisiin kuuluvat toimijat, jotka ovat raportoivan yhtiön määräysvallassa tai joiden toimintaan yhtiö voi vaikuttaa merkittävällä tavalla toimitus- ja jakeluketjujensa kautta. Kaikkien raportointirajojen puitteisiin kuuluvien toimijoiden toiminnasta ei tarvitse raportoida samalla tavalla. Raportointitapa riippuu raportoivan organisaation määräysvallasta tai vaikutuksesta sekä siitä, onko kyseessä kertova/kuvaileva tieto (esim. johtamistavan kuvaus/operatiivisen toiminnan mittari).

3. Yhteiskuntavastuun raportoinnin sisältö

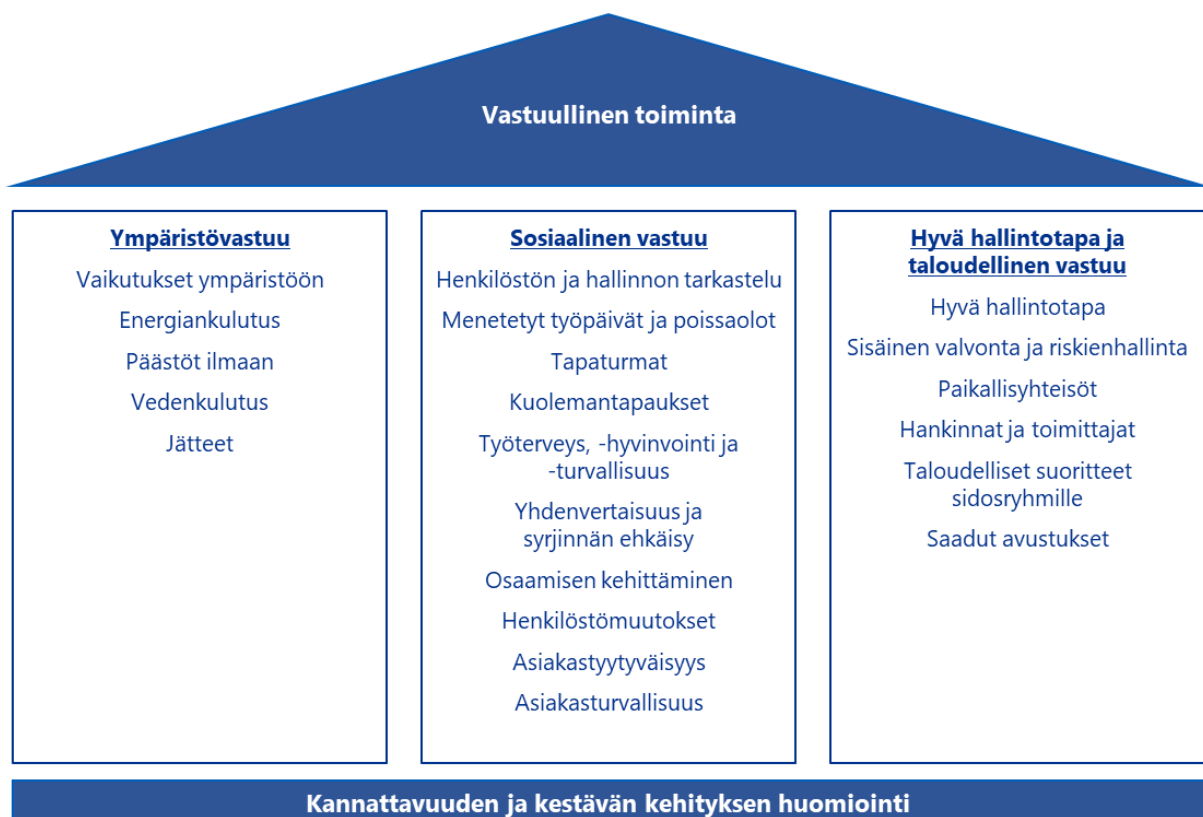
Seuraavat kappaleet (taulukot 2-5) sisältävät tytäryhtiöiden yhteiskuntavastuun raportoinnin sisältöä koskevat yleiset suositukset. Taulukot koostuvat raportoitavista asioista, niitä selittävästä tarkemmista ohjeistuksista sekä raportointitavasta.

Taulukot on jaettu seuraaviin kokonaisuuksiin:

- Perustietoja koskeva taulukko kartoittaa yhteiskuntavastuuraportoinnin lähtökohtia. Yhtiöiden on hyvä selvittää taulukkoon kirjatut asiat itselleen varsinaisen yhteiskuntavastuun raportoinnin taustatiedoiksi.
- Varsinaista yhteiskuntavastuun raportointia koskevat ympäristövastuuta, sosiaalista vastuuta sekä hyvää hallintotapaa ja taloudellista vastuuta koskevat taulukot.

Oulun kaupungin tytäryhtiöt voivat itse valita heille sopivimman yhteiskuntavastuun raportointityylin. Yhtiön raportoinnin sisältö voi siis poiketa seuraavissa taulukoissa esitetyistä ohjeista esimerkiksi rakenteen, käytetyn sanaston tai tarkemman sisällön suhteen. Yhtiö voi raportoida omille sidosryhmilleen tätä suositusta laajemmin.

Taulukoiden sisältö on esitetty tiivistetyssä muodossa kuvassa yksi. Oulun kaupungin tytäryhtiöiltä edellytetään yhteiskuntavastuun raportointia vuosittain tämän suosituksen mukaisista asioista joko erillisenä raporttina tai vuosikertomuksen yhteydessä. **Konsernihallinto arvioi ja raportoi tytäryhtiöistä kuvassa esitetyt tiedot joka toinen vuosi omille sidosryhmilleen. Numeeristen raportoitavien asioiden osalta esitetään myös vertailuvuoden tiedot.**

Kuva 1. Yhteiskuntavastuun ja sen raportoinnin kokonaisuudet muodostavat kolmipilarisen kokonaisuuden. (mukaellen lähteestä: Hyrske A., Lönnroth M., Savilaakso A. ja Sievänen R. 2012. Vastuullinen sijoittaminen. FINVA.)

3.1. Perustiedot

Taulukko 2: Oulun kaupungin suositukset yhtiöiden perustietojen raportointiin.

Raportoittavat asiat	Raportoittavia asioita koskevat tarkemmat ohjeistukset	Raportointitapa
Rakenne	Mikä on yhtiön virallinen nimi? Millainen on yhtiön operatiivinen rakenne (merkittävimmät yksiköt jne.)? Missä yhtiön toiminta sijaitsee (toimipisteet jne.)? Mitkä ovat merkittävimmät rakenteelliset muutokset lähihistoriassa ja lähitulevaisuudessa (kts. edellä mainitut seikat ja/tai esim. yhtiömuoto, merkittävimmät omistajat, pääoman rakenne)?	<i>Kuvaus</i>
Toiminta	Mikä on yhtiön toimiala? Mitkä ovat yhtiön tärkeimmät tuotteet/palvelut? Kenelle tuotteet/palvelut on suunnattu? Mitkä ovat tuotteiden/palveluiden tuottamisen päävaiheet? Millainen toimitusketju yhtiöllä on ja mitkä ovat sen tärkeimmät elementit, esim. – Mihin yhtiön tuotteeseen, palveluun ja/tai niiden tuottamisen vaiheeseen eri toimittajaryhmät liittyvät? – Millaisia ovat merkittävimmät tehtävät, joita yhtiö ulkoistaa yhteistyökumppanille (esim. jakelu)? – Millaisia ovat yhtiön merkittävimmät hankinnat (raaka-aineet, välineet jne.)? – Kuinka laaja ja pitkä yhtiön toimitusketjun arvioidaan olevan (suorien ja epäsuorien toimittajien määrä ja maantieteellinen sijainti)?	<i>Kuvaus</i>
Raportointi	Minkä ajanjakson tietoja raportointi kattaa? Millaisia rajauksia raportoiduissa tiedoissa on liittyen yhtiön rakenteeseen ja toimintaan? Onko yhtiön raportoinnissa puutteita verrattuna Oulun kaupungin ohjeeseen (mitä, miksi & mahdolliset niihin liittyvät meneillään olevat kehitystoimet)? Onko yhtiö julkaissut muuta tietoa yhteiskuntavastuuseen liittyen (aiempien ja/tai laajempien raporttien linkit jne.)?	<i>Kuvaus</i>
Vastuullisuus	Mitkä ovat yhtiön missio ja arvot? Mitkä ovat yhtiön tärkeimmät ympäristö-, sosiaalisesti ja taloudellisesti vastuullista toimintaa ohjaavat dokumentoidut sitoumukset (Code of Conduct, politiikat, periaatteet, toimintaohjeet, aloitteet jne.)? Missä foorumeissa yhtiö toimii aktiivisesti edistääkseen kestäväää kehitystä? Onko yhtiö saanut tunnustusta vastuullisuudesta (palkinnot ja laatu/ympäristömerkit jne.)?	<i>Kuvaus</i>
Henkilöstö	Kuinka paljon yhtiöllä on siihen suorassa työsuhteessa olevia henkilöitä (lukumäärä)?	<i>Mittari</i>
Liikevaihto	Mikä on yhtiön tilinpäätöksen mukainen liikevaihto raportointikautena (€)?	<i>Mittari</i>
Sidosryhmät	Mitkä ovat yhtiön tärkeimmät sidosryhmät*? Millaisia tarpeita ja odotuksia yhtiön sidosryhmillä on sitä kohtaan*? Millaisia myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia yhtiöllä on sen sidosryhmiin (esim. elinympäristön muutokset & taloudellisen lisäarvon jakautuminen)*? Miten edellä mainitut sidosryhmätiedot on arvioitu? Miten yhtiö huomioi sidosryhmien odotuksia ja tarpeita*?	<i>Kuvaus</i>
*Tietojen raportoinnissa voi hyödyntää tämän dokumentin taulukkoa yksi.		

3.2. Ympäristövastuu

Taulukko 3: Oulun kaupungin suositukset ympäristövastuun raportointiin.

Raportoittavat asiat	Raportoittavia aiheita/asioita koskevat tarkemmat ohjeistukset	Raportointitapa
Vaikutukset ympäristöön	<p>Mitkä ovat yhtiön merkittävimmät vaikutukset ympäristöön?</p> <p>Miten yhtiö pyrkii vähentämään sen negatiivisia vaikutuksia ympäristöön, huomioiden esim.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – energiatehokkuuden parantaminen, – uusiutuvien energialähteiden lisääminen, – haitallisia päästöjä vähentävien teknisten ratkaisujen hyödyntäminen (suoraan luontoon päästetyt & ulkopuolisen tahon käsittelyyn toimitetut päästöt/jätteet), – kierrätettävien materiaalien käytön lisääminen, – kierrätetyn tai uudelleenkäytetyn veden osuuden lisääminen, – luonto-ominaisuuksiltaan monimuotoisten alueiden suojeleminen (erityisesti toimipaikkojen sijaitessa tärkeiden/suojeltujen luontokohteiden lähellä/sisällä), – lakisääteisten prosessien hyödyntäminen (ympäristöluvut jne.), – omien linjauksien hyödyntäminen (politiikat, ohjelmat jne.), – vapaaehtoisten järjestelmien hyödyntäminen (standardit, sertifikaatit jne.), – rahalliset panostukset ympäristösuojaan ("ympäristökustannukset", eli investoinnit, korvaukset jne.) 	<i>Kuvaus</i>
Energiankulutus	<p>Kuinka paljon yhtiö käytti energiaa raportointikautena (kilowattitunti)?</p> <p>Mikä on tuotetun ja ostetun energian suhde (esim. polttoaineiden kulutus & ostetun sähkön määrä)?</p> <p>Millaisia rajoituksia ja oletuksia energiakulutuksen laskennassa on käytetty?</p>	<i>Mittari</i>
Päästöt ilmaan	<p>Kuinka suuret yhtiön kasvihuonekaasupäästöt olivat raportointikautena (hiilidioksidiekvivalentti)?</p> <p>Mikä on suorien ja epäsuorien kasvihuonekaasupäästöjen suhde (esim. Scope 1 päästöt tuotetusta energiasta, Scope 2 päästöt ostetusta energiasta, Scope 3 ns. välilliset päästöt)?</p> <p>Millaisia merkittäviä muita päästöjä yhtiöllä on (esim. otsonikerrosta heikentävät aineet)?</p> <p>Millaisia rajoituksia ja oletuksia näiden päästöjen laskennassa on käytetty?</p>	<i>Mittari</i>
Vedenkulutus	<p>Kuinka paljon yhtiö käytti vettä raportointikautena (kuutiometreinä)?</p> <p>Millaisia rajoituksia ja oletuksia vedenkulutuksen laskennassa on käytetty?</p>	<i>Mittari</i>
Jätteet	<p>Kuinka paljon jätettä yhtiö on tuottanut omissa toiminnassaan raportointikautena (tonni)?</p> <p>Miten jätteet jakautuvat eri tyyppisiin ja loppusijoituspaikkoihin (vaarallinen/vaaraton jäte & kompostointi/poltto/kaatopaikka jne.; kiinteä/nestemäinen)?</p>	<i>Mittari</i>

3.3. Sosiaalinen vastuu

Taulukko 4: Oulun kaupungin suositukset sosiaalisen vastuun raportointiin.

Raportoittavat asiat	Raportoittavia aiheita/asioita koskevat tarkemmat ohjeistukset	Raportointitapa
Henkilöstön ja hallinnon tarkastelu	<p>Kuinka paljon yhtiöllä on*:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kokoaikaisessa/osa-aikaisessa työsuhteessa olevaa henkilöstöä? – Vakituksessa/määräaikaisessa työsuhteessa olevaa henkilöstöä? – Eri sukupuolten edustajia henkilöstössä ja hallintoelimissä**? – Eri-ikäisiä edustajia henkilöstössä (esim. alle 21; 21-30; 31-40; 41-50; 51-60; yli 61)? <p>Mitkä ovat yhtiön tavoitteet osatyökykyisten työntekijöiden työllistämisessä?</p> <p>* Henkilöstön lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana **Hallintoelimiin kuuluu yhtiön hallitus</p>	<i>Mittari</i>
Menetetty työpäivät ja poissaolot	Kuinka suuri on yhtiön poissaoloprosentti [(tapaturmista, sairauksista ja lapsen sairaudesta aiheutuneet poissaolopäivät / teoreettinen säännöllinen työaika päivinä) X 100]?	<i>Mittari</i>
Tapaturmat	Mitkä ovat yhtiön tapaturmista aiheutuneet poissaolot päivinä raportointikautena eriteltyinä työtapaturmiin, työmatkatapaturmiin, vapaa-ajan tapaturmiin ja ammattitautitapauksiin?	<i>Mittari</i>
Kuolemantapaukset	Sattuiko yrityksessä työhön liittyviä kuolemantapauksia raportointikautena (lukumäärä)?	<i>Mittari</i>
Työterveys, työhyvinvointi ja työturvallisuus	<p>Millaisia käytäntöjä yhtiöllä on työterveyden, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden ylläpitoon ja kehittämiseen liittyen (seuranta, ennaltaehkäisy, riskienhallinta jne.)?</p> <p>Mitkä ovat tärkeimmät painopistealueet henkilöstön terveyteen/hyvinvointiin/turvallisuuteen liittyen?</p>	<i>Kuvaus</i>
Yhdenvertaisuus ja syrjinnän ehkäisy	Millaisia käytäntöjä yhtiöllä on sen hallinnon ja henkilöstön sekä muiden sidosryhmien edustajien yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseen ja edistämiseen?	<i>Kuvaus</i>
Osaamisen kehittäminen	Millaisia käytäntöjä yhtiöllä on osaamisen kehittämiseen liittyen (esim. ohjelmat, koulutukset ja kehityskeskustelut & niiden kohderyhmä, laajuus ja aihealueet)?	<i>Kuvaus</i>
Henkilöstömuutokset	<p>Miten yhtiö seuraa henkilöstön vaihtuvuutta, työsuhteiden pituutta ja työsuhteen aloittamiseen/päättämiseen vaikuttavia syitä?</p> <p>Millaisia käytäntöjä yhtiöllä on sen aloitteesta tapahtuviin irtisanomisiin liittyen?</p>	<i>Kuvaus</i>
Asiakastyytyväisyys	Millaisia käytäntöjä yhtiöllä on asiakastyytyväisyyden saavuttamiseen ja kar-toittamiseen liittyen (esim. mielipidetutkimusten järjestäminen ja niiden tulokset)?	<i>Kuvaus</i>
Asiakasturvallisuus	<p>Millaisia käytäntöjä yhtiöllä on sen tuotteiden/palveluiden turvallisen ja terveellisen käytön takaamiseksi?</p> <p>Millaisia käytäntöjä yhtiöllä on asiakkaiden yksityisyydensuojan varmistamiseksi?</p> <p>Millaisia rikkomuksia/huolia yhtiössä on noussut esille näihin liittyen (esim. puutteellinen tuotevastuu/palvelutiedot, asiakkaiden yksityisyyden loukkaaminen, asiakastietojen katoaminen)?</p>	<i>Kuvaus</i>

3.4. Hyvä hallintotapa ja taloudellinen vastuu

Taulukko 5: Oulun kaupungin suositukset hyvän hallintotavan ja taloudellisen vastuun raportointiin.

Raportoitavat asiat	Raportoitavia aiheita/asioita koskevat tarkemmat ohjeistukset	Raportointitapa
Hyvä hallintotapa	<p>Millaisia ympäristö-, taloudellisen ja sosiaalisen vastuun toteutumista tukevia hyvän hallintotavan käytäntöjä ja periaatteita yhtiöllä on? Mitkä olivat näiden osalta raportointikauden merkittävimmät tapahtumat? Esim.</p> <ul style="list-style-type: none"> – vastuiden ja velvollisuuksien määrittely, – palkitsemisjärjestelmät, – hallituksen valinta ja riippumattomuus, – lahjonnan ja korruption estäminen, – yhtiökokoukset ja muu sidosryhmän kanssa käyty vuoropuhelu, – yhteiskunnallinen toiminta, – lahjoituskohteiden valintaprosessit ja -perusteet, – toimenpiteet rikkomusten estämiseksi. 	<i>Kuvaus</i>
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	<p>Miten yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty ja miten näissä on onnistuttu? Mitkä ovat yhtiön merkittävimmät haasteet ja liiketoimintariskit ja toisaalta mahdollisuudet liittyen ympäristö-, sosiaalisiin ja taloudellisiin asioihin sekä hyvään hallintotapaan? Miten yhtiö hallitsee näitä riskejä ja hyödyntää mahdollisuuksia?</p>	<i>Kuvaus</i>
Paikallisyhteisöt	<p>Millaisia myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia yhtiöllä on sen toimintaan liittyviin paikallisyhteisöihin (paikallisyhteisöillä tarkoitetaan Oulun seutua ja sen asukkaita, sekä yhtiön toimitusketjuun liittyviä paikallisyhteisöjä)? Miten nämä vaikutukset on arvioitu? Millaista vuoropuhelua yhtiö käy paikallisyhteisöjen edustajien kanssa?</p>	<i>Kuvaus</i>
Hankinnat ja toimittajat	<p>Miten yhtiö huomioi vastuullisuutta hankintojen ja yhteistyökumppanien valinnassa? Esim. hankintaperiaatteet sekä toimittajitseaarviointit ja/tai -auditoinnit, jotka sisältävät ympäristö-, sosiaalisia, taloudellisia ja hyvän hallintotavan asioita. Mihin maantieteellisiin alueisiin yhtiön hankinnat kohdistuvat? Millaisia erityispiirteitä yhtiön eri hankintamailla on? Millaisia tuloksia toimenpiteillä on saatu aikaan (esim. arvioitujen sekä hyväksytyjen/hylättyjen hankintojen lukumääräinen tai rahallinen osuus)? Paikallisten (Oulun seutuun kohdistuvien) hankintamäärien suhteellinen osuus = [(paikalliset hankinnat / ostobudjetti) X 100]?</p>	<i>Kuvaus</i>
Taloudelliset suoritteet sidosryhmille	<p>Minkä arvoisia seuraavat sidosryhmäsuoritteet olivat raportointikautena (€)?</p> <ul style="list-style-type: none"> – maksetut palkat ja palkkiot sekä työnantajamaksut, – osingot ja pääoman palautukset, – tulo- ja kiinteistöverot, – palveluiden ostot ja materiaaliostot sisältäen investointihankinnat, – lahjoitukset ja lahjoituskohteet sisältäen listan poliittisille puolueille ja organisaatioille sekä poliitikoille annetuista raha- ja muista lahjoituksista (lahjoitus voi olla esim. varainhankinnan tukeminen, mainostaminen tai omien toimitilojen luovutus) sekä lahjoituskohteiden valintaperusteet, – merkittävät sakot ja oikeudenkäyntikulut sekä rangaistusten määrätymisperusteet ja rikkomusten epäilyjen syyt. 	<i>Mittari ja kuvaus</i>
Saadut avustukset	<p>Kuinka paljon yhtiö sai taloudellista avustusta raportointikautena (€; esim. valtiolta/EU:lta verohelpotukset, avustukset, tuet, palkkiot ja palkinnot)?</p>	<i>Mittari</i>